

Zygmunt Perz

"Jesuiten : wohin steuert der Orden? : eine kritische Selbstdarstellung von einem Autorenteam SJ", Freiburg im Breisgau 1975 : [recenzja]

Collectanea Theologica 46/4, 237

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Jesuiten. Wohin steuert der Orden? Eine kritische Selbstdarstellung von einem Autorenteam SJ, Freiburg in Breisgau 1975, Verlag Herder, s. 159.

Pokróćce wszystko o jezuitach, tak można określić popularną ale i równocześnie interesującą prezentację zakonu Towarzystwa Jezusowego przez samych jezuitów. Publikacja mierza do tego, aby przedstawić jezuitów dzisiaj, ale nawiązujących do swego założyciela oraz historii zakonu. Opracowanie składa się z trzech części: 1. Struktura Towarzystwa Jezusowego, 2. Jezuiści oraz ich historia, 3. Dokąd zmierza zakon. Broszura zawiera dane odnoszące się do życia i organizacji zakonu, jego zakresu działania oraz struktury wewnętrznej. Szkic historii Towarzystwa poprzedza ukazanie sylwetki duchowej jego założyciela, św. Ignacego Loyoli, w oparciu o wypowiedzi charakterystyczne dla różnych postaw na przestrzeni czterech wieków istnienia jezuitów. Barw konkretno życia nadaje również publikacji zamieszczenie na końcu każdej z wymienionych części wypowiedzi samych jezuitów na temat ich pracy apostołowskiej, historii i aktualnych tendencji wśród członków Towarzystwa.

Ze zrozumiałych względów zainteresowanie czytelnika, jak można się spodziewać, koncentruje się wokół współczesnych tendencji dostrzegalnych w życiu i działalności zakonu. Wiąże się to z całokształtem przemian współczesnego świata i Kościoła. Mimo swego rozprzestrzenienia po całym świecie pozostawało jednak Towarzystwo do czasów drugiej wojny światowej zakonem europejsko-amerykańskim, ze względu na przeważającą ilość członków pochodzących z kręgu kultury zachodnioeuropejskiej. Sytuacja pod tym względem zmienia się obecnie bardzo szybko ze względu na dynamiczny rozwój zakonu w Azji i Afryce, zwłaszcza w Indiach i Indonezji, podczas gdy kryzys powołań od kilkunastu lat staje się szczególnie wyraźny w Europie zachodniej.

Publikacja zwraca uwagę na zmiany zachodzące w szkolnictwie prowadzonym przez jezuitów (tzw. kolegia), a mianowicie na rosnące zainteresowanie się młodzieżą z uboższych warstw społeczeństwa. Pozostaje to w związku z zagadnieniem właściwego stosunku do dóbr materialnych, a także duchowych, jak wiedza i wyższe wykształcenie, które stwarzają sytuację uprzywilejowania w życiu społecznym. Dlatego też zagadnienie ścisłego powiązania wiary i sprawiedliwości zostało potraktowane na ostatniej kongregacji generalnej zakonu jako problem kluczowy zakonu dzisiaj, praca zaś badawczo-dydaktyczna w tym zakresie wysuwa się na czołowe miejsce.

Naszkicowana problematyka została przedstawiona w publikacji pod kątem zainteresowania czytelników z obszaru języka niemieckiego (Austria, RFN, Szwajcaria), niemniej jednak może stanowić źródło pierwszej informacji o sprawach jezuitów nie tylko na tym terenie.

ks. Zygmunt Perz SJ, Warszawa

Josef WOHLMUTH — Hans Georg KOCH, *Leitfaden Theologie. Eine Einführung in Arbeitstechniken, Methoden und Probleme der Theologie*, Zürich—Einsiedeln—Köln — 1975, Benziger Verlag, s. 156.

Wprowadzić czytelnika w problematykę teologii i wdrożyć go do pracy teologicznej, oto cel jaki stawiają sobie autorzy „przewodnika po teologii”. Jest on przeznaczony dla początkujących, uczestników kursów i amatorów studium prywatnego. Podręcznik jest owocem długoletniej pracy pedagogicznej w zakresie teologii. Ujawnia się to w praktycznym ujmowaniu niełatwych skądinąd zagadnień nie tylko metodycznych, lecz także merytorycznych z zakresu problematyki wiary i jej teologicznego opracowania. Stosunkowo niewiele miejsca poświęcili autorzy omówieniu ogólnych zasad i techniki pracy naukowej w teologii. Zdają się je zakładać i jedynie sumarycznie przypominają, ograniczając się do naszkicowania zasad opracowania tzw. referatu sprawozdawczego jako elementarnego zastosowania metod pracy w tej dziedzinie.